

**Suuliselt vastatav küsimus O-0190/2010
komisjonile**

Kodukorra artikkel 115

Renate Weber, Sophia in 't Veld, Leonidas Donskis, Cecilia Wikström, Alexander Alvaro, Sonia Alfano, Gianni Vattimo, Baroness Sarah Ludford, Ramon Tremosa i Balcells
fraktsiooni ALDE nimel

Teema: Sõnavabaduse rikkumine ja diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel Leedus

12. novembril 2010 hääletas Leedu parlament haldusmenetluse seadustiku muudatusettepaneku läbivaatamise poolt, et luua uus õigusrikkumise liik, mille puhul karistatakse rahatrahviga¹ homoseksuaalsete suhete avaliku propageerimise eest², ja püüda rakendada alaealisi avaliku teabe kahjuliku mõju eest kaitsvat seadust, mis võeti vastu 14. juulil 2009 ja mis keelustab – vaatamata asjaolule, et Leedu president lükkas selle kahel korral tagasi, seda kritiseeris Euroopa Parlament³ ja taunisid inimõigusi kaitsvad VVOd ning geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide organisatsioonid – teabe levitamise, mis võiks kuidagi propageerida seksuaalsuhteid või teisi käsitusi, mis hõlmavad abielu või pere loomist mõnel muul viisil, kui see on sätestatud põhiseaduses või tsiviilkoodeksis. Muudatusettepanek piiraks tõsiselt sõnavabadust, näiteks võrdõiguslikkuse või geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide õiguste avalikku toetamist või selleks korraldatud kampaaniates osalemist, samuti võitlemist diskrimineerimise vastu soo või seksuaalse sättumuse alusel. Ettepanek on mõeldud kohaldamiseks avalikus ruumis, sh meedias, ning seda on võimalik rakendada ka geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide paraadide korraldamise takistamiseks. Leedu parlament kavatses muudatusettepaneku 16. detsembriks läbi vaadata. Esitatud on ka ettepanekud karistusseadustiku muutmiseks ning nendegi menetlemiseni võidakse peatselt jõuda. Samal ajal valitseb õiguskindlus seaduse suhtes, milles sisaldub seksuaalse sättumuse avalikuks tegemise või propageerimise keeld reklaamides ning mille kohta ametivõimud kinnitavad, et see säte on parandamist vajav viga. Komisjoni volinik märkis, et on tähelepanelikult jälginud alaealiste kaitset reguleeriva seaduse arengut Leedus ega kaota valvsust püüete suhtes kasutada seda seadust geide, lesbide, bi- ja transseksuaalide diskrimineerimiseks⁴. ALDE fraktsiooni kuuluvatele parlamendiliikmetele hiljuti saadetud kirjas kinnitas volinik, et komisjon mõistab hukka kõik homofobia vormid, mis ei ole kooskõlas väärtustega, millele EL toetub, ning et tema osakond analüüsib seaduseelnõu teksti ja otsustab, kas edasised meetmed on asjakohased.

Kas komisjon on arvamusel, et muudatuse eelnõu, kui see heaks kiidetakse, ja reklaamiseadus on kooskõlas väärtustega, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2, ning põhiõiguste harta ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud põhiõigustega, mis eelkõige puudutab sõna-, teabe- ja kogunemisvabadust, ning diskrimineerimise keeluga seksuaalse sättumuse alusel? Kuidas kavatses komisjon väljendada oma kahtlusi Leedu ametivõimudele? Kas muudatusettepaneku vastuvõtmise korral kavatses komisjon algatada rikkumismenetluse? Kas komisjon esitab Euroopa strateegia (tegevuskava) homofobia ja seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise vastu võitlemiseks ELis, et tagada põhiõiguste kaitse, austamine ja edendamine?

Esitatud: 23.11.2010

Edastatud: 25.11.2010

Vastuse tähtaeg: 2.12.2010

¹ 2000 kuni 10 000 litti (580 – 2900 eurot).

² Nr XIP-2595, uus artikkel 214 (30).

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2009-0019+0+DOC+XML+V0//ET>

⁴ Euroopa Komisjoni asepresidendi videosõnum, mis oli suunatud 7. mail 2010 toimunud konverentsil Baltic Pride osalejatele Vilniuses Leedus.